



## İstanbul Sanayi Odası

Basın Bülteni

# İSTANBUL SANAYİ ODASI “TÜRKİYE’NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU-2017” ARAŞTIRMASININ SONUÇLARINI AÇIKLADI

İstanbul Sanayi Odası (İSO), “Türkiye’nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması”nın 2017 yılı sonuçlarını bugün açıkladı.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu’nun 2016 yılında 82,2 milyar TL olan üretimden satışları, 2017 yılında yüzde 30,9 artarak 107,6 milyar TL’ye yükseldi. İkinci 500 kuruluşlarının; “üretimden satışlar” ile “esas faaliyet karı” gibi temel bazı parametrelerde, tıpkı Mayıs sonunda açıklanan İSO 500 kuruluşlarındaki gibi iyi bir performans sergiledikleri görüldü.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırmasında; 2017 yılında üretimden satışlara göre ilk sırayı 309,4 milyon TL ile Oğuz Gıda aldı. İkincilik 309,2 milyon TL üretimden satışlarıyla Zeki Mensucat’ın oldu. Üçüncü sırada ise 308,3 milyon TL ile S.S. Marmara Zeytin yer aldı.

### **İkinci 500’de 102 yeni firma...**

2017 yılında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralamasına 102 yeni firma girdi. Bunlardan 66’sı geçen yılki 1000 büyük kuruluşun dışından geldi. 36 kuruluş ise 2016 yılında İSO 500 içinde yer alan ama bu yıl İSO İkinci 500’e gerileyen şirketlerden oluştu.

Türkiye’nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2017 araştırmasının temel bazı verileri, geçen Mayıs sonunda açıklanan İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu verileri ile önemli ölçüde benzerlikler gösteriyor.

Araştırmanın ortaya koyduğu veriler incelendiğinde; üretimden satışlardan bu satışlardaki reel değişime, esas faaliyet karından vergi öncesi kar ve zarar toplamına

kadar; son yılların en iyi performansını ortaya koyan İSO 500 gibi; İkinci 500 kuruluşlarının da çok iyi bir performans sergiledikleri söylenebilir.

Bu bağlamda verilerin ayrıntılı analizlerine geçmeden önce İkinci 500 verilerinde en dikkat çeken göstergenin karlardaki sıçrama olduğunu vurgulamak gerekiyor. Hatta İkinci 500'ün karlarındaki artış oranlarının Birinci 500'ün de üzerinde gerçekleştiği görülüyor. 2017 yılında İkinci 500'de faaliyet karı yüzde 43,9, faiz, amortisman ve vergi öncesi kar (FAVÖK) yüzde 49,3, vergi öncesi kar ve zarar toplamı ise yüzde 67,2 büyüdü. Bu oranlar Birinci 500'de ise sırasıyla yüzde 34,8, yüzde 24,4 ve yüzde 40,7 olarak gerçekleşmişti.

İkinci 500'ün her üç kar büyüklüğüne reel olarak bakıldığında da Faaliyet karı yüzde 28,5, FAVÖK yüzde 33,4, vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamı (VÖDKZ) yüzde 49,3 gibi çok ciddi artışların söz konusu olduğu görülüyor. Bu oranlar İSO 500'de aynı sırayla yüzde 20,5, yüzde 11,2 ve yüzde 25,7 olarak gerçekleşmişti.

İkinci 500'ün karlılıklarındaki bu olumlu verilere karşın, tıpkı İSO 500'de olduğu gibi İkinci 500'deki sanayi kuruluşlarının da ağır bir finansman yükü altında olduklarını ve 2017'deki faaliyet karlarının yüzde 42,8'ini finansman gideri olarak kaybettiklerini görüyoruz. 2017 yılında faizlerde görece bir düşüş olmakla birlikte bugünkü mevcut faizlerle bu karlılıkların sürdürülebilirliği mümkün görülmemektedir.

#### AR-GE harcamaları yükseliyor



	Anket Verileri				
	2013	2014	2015	2016	2017
AR-GE Harcamaları (Milyon TL)	172,8	223,4	283,6	290,0	488,5
AR-GE Harcamaları/Üretimden Satışlar (%)	0,27	0,31	0,37	0,35	0,45

İkinci 500 şirketlerinin AR-GE harcamalarını artırmaları araştırmanın dikkat çeken bir başka bulgusu oldu. İkinci 500 şirketleri geçen yıla göre AR-GE harcamalarını yüzde 68,5 artırarak 488,5 milyon TL'ye çıkarırken, AR-GE harcamalarının üretimden satışlara oranını da yüzde 0,35'den yüzde 0,45'e yükseltmeyi başardılar. İkinci 500'ün AR-GE yapan firma sayısı ise 177'den 188'e çıktı.

AR-GE harcamalarındaki artış oranı İSO 500 şirketlerinde yüzde 23,7 iken, yapılan harcamaların üretimden satışlara oranı da yüzde 0,57'den yüzde 0,53'e gerilemişti. AR-GE yapan firma sayısı da 239'dan 254'e yükselmişti.

İSO İkinci 500 şirketlerinin başarılı olduğu bir diğer alan da ihracat oldu. İkinci 500'ün ihracatı üç yıl aradan sonra yeniden artış gösterdi. 2014'te yüzde 5,4, 2015'te yüzde 17, 2016'da yüzde 2,8 oranında gerileyen İSO İkinci 500'ün ihracatı 2017 yılında yüzde 16,9 oranında artarak 8,9 milyar dolara yükseldi. İSO 500'de olduğu gibi İSO İkinci 500'de de ihracat artışı, Türkiye ihracat artışının üzerinde gerçekleşti.

## Temel göstergelerle İkinci 500...

Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2017 araştırmasının temel bulgularının ayrıntılarına geçmeden önce; özellikle, finansman giderlerinin İSO 500'de olduğu gibi, İSO İkinci 500'de de sanayi kuruluşlarının karlılıklarında temel belirleyici olmayı sürdürdüğünü söylemek gerekiyor.

Sıralama ölçütü olarak üretimden satışların kullanıldığı İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırmasının 2017 yılı sonuçlarında dikkat çeken temel bazı verilerin şu şekilde ortaya çıktığı görüldü.



## TEMEL GÖSTERGELER

	2015		2016		2017		Değişim (%)		
	Tutar (Milyon TL)	Pay (%)	Tutar (Milyon TL)	Pay (%)	Tutar (Milyon TL)	Pay (%)	2015/2014	2016/2015	2017/2016
Üretimden Satışlar (Net)	75.642	-	82.175	-	107.605	-	5,3	8,6	30,9
Faaliyet Karı (Zararı)	7.409	8,5	8.707	9,4	12.527	10,3	19,9	17,5	43,9
Finansman Giderleri	3.785	4,3	4.403	4,7	5.361	4,4	46,6	16,3	21,7
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar (EBITDA)	10.375	11,9	11.126	12,0	16.605	13,6	16,5	7,2	49,3
Dönem Karı (Zararı) (V.Ö.)	4.394	5,0	4.418	4,7	7.385	6,1	-3,4	0,6	67,2

Not: Paylar net satışlara göre hesaplanmıştır.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun 2016 yılında 82,2 milyar TL olan üretimden satışları, 2017 yılında yüzde 30,9 artarak 107,6 milyar TL'ye yükseldi. 2016 yılında reel olarak hemen hemen aynı kalan üretimden satışlar, 2017 yılında oldukça güçlü bir performans gösterdi.

2017 yılında faaliyet giderlerinde yaşanan göreceli daha yavaş artışın da katkısıyla İkinci 500'ün faaliyet karlılığında önemli bir iyileşme yaşandı. 2016 yılında 8,7 milyar TL olan toplam faaliyet karı, 2017'de yüzde 43,9 artarak 12,5 milyar TL olarak gerçekleşti. Faaliyet karının net satışlara oranı da aynı dönemde yüzde 9,4'ten yüzde 10,3'e yükseldi.

Araştırmanın sonuçları, sanayi kuruluşlarının 2016 yılında 4,4 milyar TL olan finansman giderlerinin 2017 yılında yüzde 21,7 oranında artarak 5,4 milyar TL'ye ulaştığını ortaya koyuyor. Finansman giderlerinin net satışlara oranı da 0,3 puan azalarak yüzde 4,4 oldu.

2017 yılında İSO İkinci 500'ün FAVÖK ile vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamı büyüklükleri de şöyle gerçekleşti. 2016 yılında 11,1 milyar TL olan faiz amortisman ve vergi öncesi kar büyüklüğü 2017'de yüzde 49,3 oranında artarak 16,6 milyar TL'ye yükseldi. Vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamı da yüzde 67,2 oranında artışla 4,4 milyar TL'den 7,4 milyar TL'ye yükseldi. Her iki kar büyüklüğü de reel olarak önemli artışlar gösterdi.

## ÜRETİMDEN SATIŞLAR %, REEL DEĞİŞİMLER



Not: Reel değişimler, TÜFE yıl sonu enflasyonuna göre hesaplanmıştır.

Son yıllarda İSO İkinci 500'ün üretimden satışlarında görülen zayıf büyümenin, 2017 yılında yerini reel büyümeye bıraktığı görülüyor. Bu bağlamda 2017 yılında üretimden satışların reel olarak yüzde 17 büyümesi dikkat çeken bir faktör olarak öne çıkıyor.

Satışlardaki artışta iç ve dış talepteki büyümenin yanı sıra ihracat gelirlerinde etkili olan döviz kurlarındaki artışın da rol oynadığı tahmin ediliyor. Gerçekleşen bu reel büyüme oranının İSO İkinci 500'de son 14 yılın en yüksek ikinci oranı olarak dikkat çektiğini vurgulamakta yarar var.

## FİNANSMAN GİDERLERİ / FAALİYET KARI

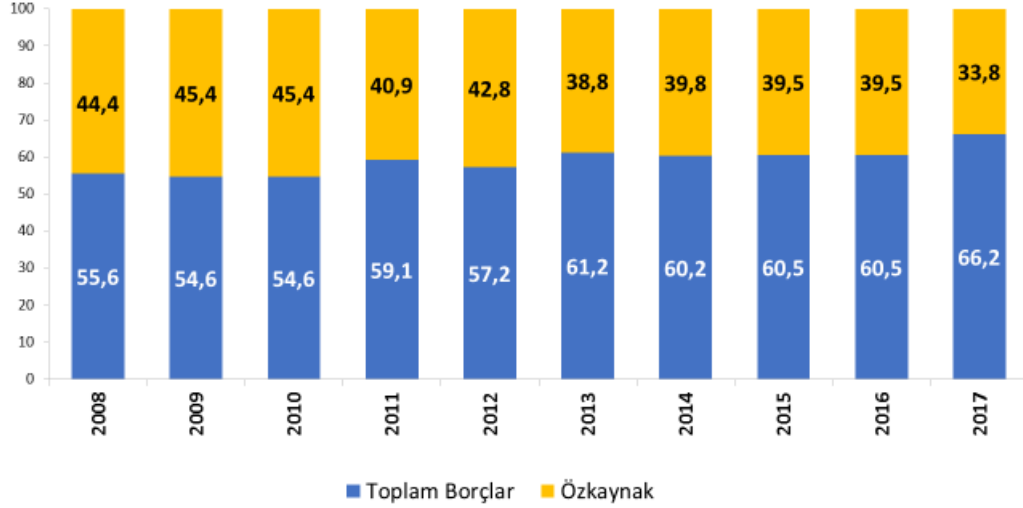


	2012	2013	2014	2015	2016	2017
<b>Finansman Giderleri (Milyon TL)</b>	<b>1.563</b>	<b>2.716</b>	<b>2.581</b>	<b>3.785</b>	<b>4.403</b>	<b>5.361</b>
<b>Faaliyet Karı (Zararı) (Milyon TL)</b>	<b>3.591</b>	<b>5.367</b>	<b>6.182</b>	<b>7.409</b>	<b>8.707</b>	<b>12.527</b>
<b>Finansman Giderleri / Faaliyet Karı (%)</b>	<b>43,5</b>	<b>50,6</b>	<b>41,8</b>	<b>51,1</b>	<b>50,6</b>	<b>42,8</b>

2017 yılında küçük bir gerileme olsa da; finansman giderlerinin, sanayi kuruluşlarının karlılıklarında temel belirleyicilerden biri olmayı sürdürdüğü görülüyor. İkinci 500'de finansman giderlerinin faaliyet karına oranı 2017'de yüzde 50,6'dan yüzde 42,8'e geriledi. Sanayi kuruluşları 2017 yılında elde ettikleri karın daha düşük bir payını

finansman giderlerine ayırdı. Buna rağmen sanayinin mevcut mali yapısı içinde faiz ve kur dalgalanmaları sanayi sektöründe karlılığı ve sermaye birikimini etkilemeye devam ediyor.

## BORÇ / ÖZKAYNAK İLİŞKİSİ



Finansal göstergeler içinde borçlanma ile özkaynakların dağılımını yansıtan kaynak yapısı, kuruluşların finansal yapılarını ortaya koyan en önemli göstergelerin başında geliyor.

Oranlara bakıldığında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun kaynak yapısında toplam borçların payı 2013-2016 döneminde yüzde 61,2 ile yüzde 60,5 arasında istikrar gösterdikten sonra 2017 yılında yüzde 66,2'ye yükseldiği dikkat çekiyor. Özkaynak payının ise yüzde 33,8 ile son 10 yılın en düşük seviyesine gerilediği görülüyor.

## MALİ BORÇLAR

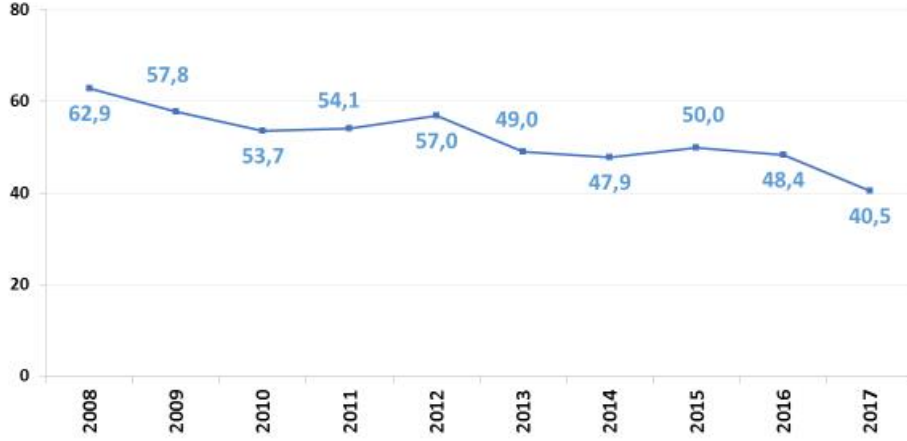


	Tutar (TL)			Değişim (%)		
	2015	2016	2017	2015/2014	2016/2015	2017/2016
<b>Toplam Mali Borçlar</b>	<b>30.719</b>	<b>36.097</b>	<b>54.464</b>	<b>7,7</b>	<b>17,5</b>	<b>50,9</b>

Araştırma sonuçları, İSO İkinci 500'de borç yükünün arttığını ortaya koyuyor. Özellikle mali borçlardaki artışın toplam borçlardaki artışa göre daha hızlı seyretmesi dikkat çekiyor. 2016'da 36,1 milyar TL olan toplam mali borçlar 2017'de yüzde 50,9 oranında artarak 54,5 milyar TL'ye ulaştı. Böylece mali borçların toplam borçlar içindeki payı 2016 yılında yüzde 58,1 iken, 2017'de yüzde 58,9'a ulaştı.



#### KISA VADELİ MALİ BORÇLAR / TOPLAM MALİ BORÇLAR %



Mali borçların vade dağılımına baktığımızda, son yıllarda uzun vadeli mali borçlar lehine nispi bir iyileşmenin yaşandığı anlaşılıyor. 2016 yılında kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payı 48,4 iken, 2017 yılında yüzde 40,5'e geriledi.

Orta-uzun vadeli borçlanma imkanlarının nispeten arttığını göstermesi açısından oldukça önemli olan bu gerilemede Türk Lirasındaki değer kaybının belirleyici rol oynamasının da gözden kaçırılmaması gerekiyor. Zira bilançolarda yer alan döviz cinsi mali borçların TL cinsinden değerlerinin artması, orta-uzun vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payını artırırken, kısa vadeli mali borçların payının önemli ölçüde gerilemesine neden olduğu görülüyor. Burada KGF teminatı aracılığıyla sağlanan kredilerin katkısını da unutmamak gerekiyor.

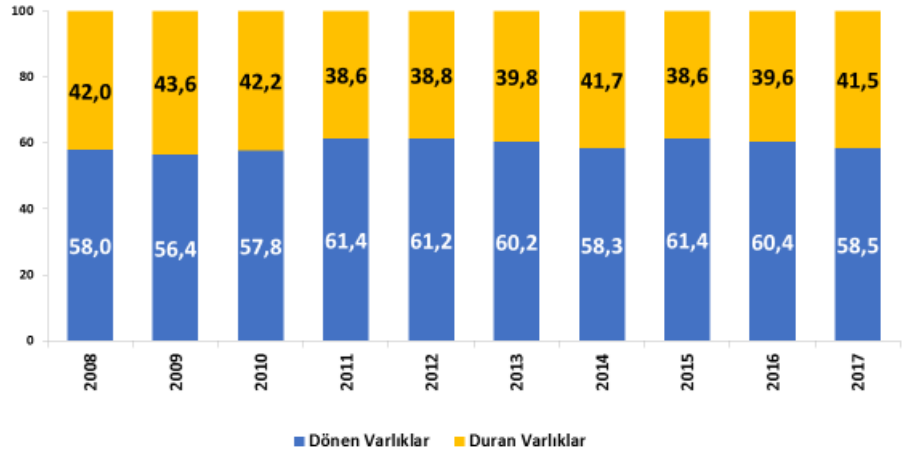
## DEVREDEN KDV

	Tutar (TL)				Değişim (%)		
	2014	2015	2016	2017	2015/2014	2016/2015	2017/2016
Devreden KDV	996.478.643	1.074.778.733	1.155.301.410	1.717.630.499	7,9	7,5	48,7



Son yıllarda paylaştığımız bir diğer önemli veri de kuruluşların devreden KDV yükü. 2017 yılında İSO 500'ün devreden KDV'si bir önceki yıla göre yüzde 20 oranında artarak 7,2 milyar TL'ye yükselmişti. Bu yük İkinci 500'de de artarak devam ediyor. İSO İkinci 500'ün devreden KDV'si, 2017 yılında daha yüksek bir oranda artarak yüzde 48,7 artışla 1,7 milyar TL'ye ulaşmış bulunuyor.

## DÖNEN VE DURAN VARLIKLAR İLİŞKİSİ



Sanayinin önemli göstergelerden biri olan duran varlıklar ile dönen varlıklar arasındaki döngünün İkinci 500'deki görünümüne bakıldığında; 2017 yılında duran varlıkların toplam varlıklar içindeki payı yüzde 41,5'e çıkarken, dönen varlıkların payı yüzde 58,5'e geriledi. Duran varlıklar lehine ortaya çıkan bu iyileşme, sanayicinin yatırım iştahı ve motivasyonunu göstermesi açısından önemli bulunuyor.

## KAR/ZARAR EDEN KURULUŞLAR

	Dönem Karı (V.Ö.)/Zararı	
	Kar (Adet)	Zarar (Adet)
2013	377	123
2014	426	74
2015	398	102
2016	384	116
2017	434	66

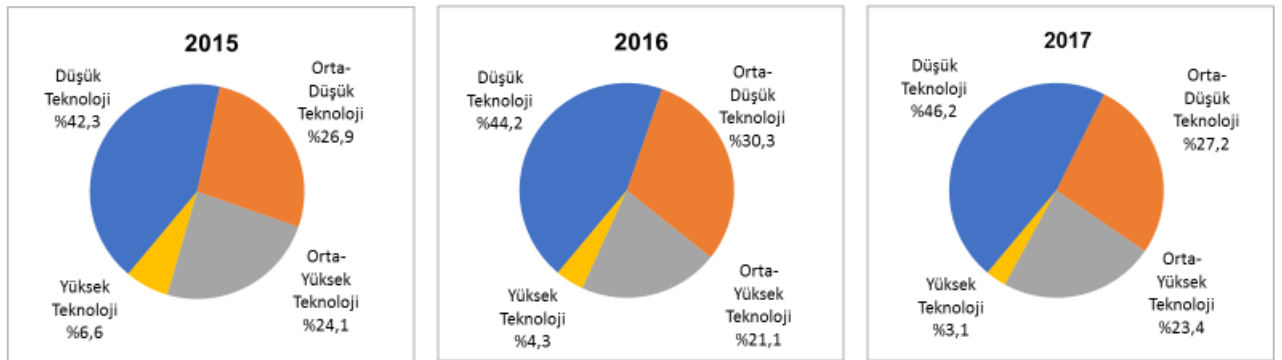
	Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	
	Kar (Adet)	Zarar (Adet)
2013	460	40
2014	480	20
2015	483	17
2016	482	18
2017	489	11



2017 yılında İSO İkinci 500'de kar eden kuruluş sayısı 434'e çıkarken, zarar eden kuruluş sayısı ise 66 oldu. Böylece İkinci 500 şirketleri, 2010 sonrasındaki en yüksek kar eden firma sayısına ulaşmış bulunuyor.

Faiz, amortisman ve vergi öncesi kar açısından bakıldığında ise kar eden kuruluş sayısı 2017 yılında 489 olarak gerçekleşti. Zarar eden kuruluş sayısı ise 11 oldu. 2014-2016 döneminde FAVÖK karı elde eden firma sayısı çok değişmezken, 2017 yılında son beş yılın en yüksek sayısına ulaşıldı.

## TEKNOLOJİ YOĞUNLUKLARINA GÖRE YARATILAN KATMA DEĞER DAĞILIMI %



İkinci 500'ün teknoloji yoğunluklarına göre yarattıkları katma değer verilerine bakıldığında 2017 yılında yaratılan katma değer itibarıyla en yüksek payı yüzde 46,2 ile düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerin aldığı görülüyor.

Bu sanayi gurubun payı geçen yıla göre 2 puan yükselmiş. Orta-düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı ise 2017 yılında 3,1 puan düşmüş ve yüzde 27,2 olmuş





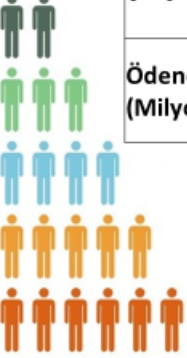
durumda. Orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı ise 2016 yılında yüzde 21,1 iken 2017 yılında yüzde 23,4'e yükseldi. Yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı ise 2016 yılında yüzde 4,3 iken 2017 yılında yüzde 3,1 oldu.

Bu tablo, Türkiye'de sanayinin yüksek katma değerli ve yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlerle dönüşüm ihtiyacının sürmekte olduğunu gösteriyor. Ancak İSO 500 çalışmaları ölçüm yapılan son beş yıldır bu konuda henüz yeterli ilerleme sağlanamadığını açıkça ortaya koyuyor.



## ÇALIŞAN SAYISI VE ÖDENEN MAAŞ VE ÜCRETLER

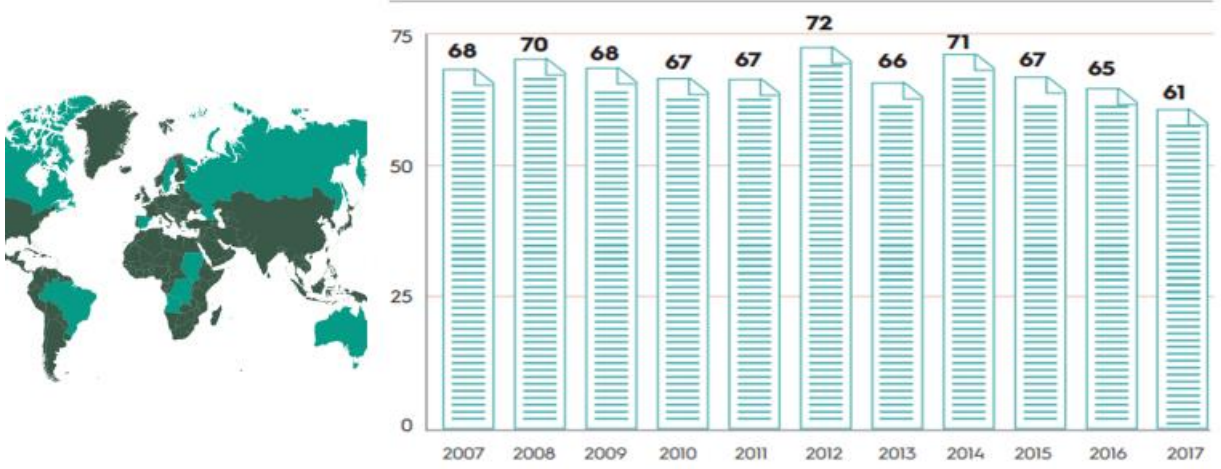
	2015	2016	2017	Değişim (%)		
				2015/2014	2016/2015	2017/2016
 Çalışan Sayısı (Kişi)	218.601	221.734	231.483	-2,6	1,4	4,4
 Ödenen Maaş ve Ücretler (Milyon TL)	8.741	10.336	11.807	11,8	18,2	14,2



Sanayi sektörü istihdam ve nitelikli insan kaynağı açısından önemli alanların başında gelmeye devam ediyor. Bu çerçevede İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda çalışan sayısındaki gelişmeler ile çalışanlara ödenen maaş ve ücretlerdeki artışlar önemli bir gösterge.

2017 yılındaki istihdam teşviklerinin de etkisiyle İSO İkinci 500'ün istihdamı yüzde 4,4 artarken, ödenen maaş ve ücretlerdeki artış da yüzde 14,2 olarak gerçekleşti.

## YABANCI SERMAYE PAYLI KURULUŞLAR SAYISI (ADET)



2017 yılında İSO İkinci 500’de yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı 4 adet daha azalarak 61’e indi. 2007 ile 2014 arasında İSO İkinci 500 içinde yer alan yabancı sermaye paylı kuruluş sayısı dalgalanma gösterirken, bu dalgalanma 2014 yılından sonra gerilemeye dönüşmüş gözüküyor. Yabancı sermaye paylı kuruluş sayısı 2017 yılında 61 ile son yılların en düşük seviyesine gerilemiş durumda.

## TÜRKİYE’NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2017 YILININ EN BÜYÜK 10 SANAYİ KURULUŞU

2016 Sıra No	2017 Sıra No	Kuruluş	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
23	1	Oğuz Gıda	309.376.096
124	2	Zeki Mensucat	309.209.164
-	3	S.S. Marmara Zeytin	308.274.705
-	4	ABC Deterjan	308.165.619
220	5	ANKUTSAN Antalya Kutu Sanayi	308.090.753
14	6	Vezirköprü Orman Ürünleri	307.736.674
-	7	YÜNSA Yünlü	306.466.482
26	8	Karel Elektronik	306.350.073
-	9	-	-
103	10	Üniteks Tekstil	305.777.092



İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasında 2017 yılında üretimden satışlara göre ilk sırayı 309,4 milyon TL ile Oğuz Gıda aldı. İkincilik 309,2 milyon TL üretimden satışlarıyla Zeki Mensucat’ın oldu. Üçüncü sırada ise 308,3 milyon TL ile S.S. Marmara Zeytin yer aldı.

**İstanbul Sanayi Odası**  
**Yönetim Kurulu Başkanı**  
**ERDAL BAHÇIVAN**

**“İKİNCİ 500 SANAYİ KURULUŞLARI**  
**ÜRETİM VE KARLILIKTA 2017’Yİ BAŞARIYLA KAPATTI”**

“Nispeten daha küçük ve orta ölçekli sanayi kuruluşlarımızın üretim faaliyetlerini incelediğimiz “Türkiye’nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu” araştırmamız; hem küresel ve hem de ülkemiz açısından zor geçen 2016 yılının ardından 2017 yılında sanayimiz açısından güçlü bir performansa işaret etti.

Öncelikle şunun altını çizmek ve hatırlatmak isterim ki; 2017 yılına girilirken, ekonomimiz için olumsuz tahminler yapılmaktaydı. Fakat yüzde 7,4’lük büyüme ile beklentilerin çok üzerinde bir performans gösterdik. 2018 yılının ilk çeyreğinde de sürdürdüğümüz bu büyüme performansına, sanayimizin verdiği güçlü destek her türlü takdire şayandır.

İşte bugün açıkladığımız İkinci 500 araştırmamız da; tıpkı İSO 500 araştırmasında olduğu gibi sanayi ve sanayicilerimizin bu her türlü övgüyü hak eden performansına ilişkin tabloyu açıkça ortaya koymaktadır.

Özellikle 2016’nın ardından 2017’de küresel ekonominin güçlü bir toparlanma evresine girerek ihracatımızı desteklemesi, bunun yanında kamunun da büyük desteğiyle iç talep ve yatırımlardaki canlanma İSO İkinci 500’ün performansına net bir biçimde yansımıştır. 2017’de İkinci 500’ün üretimden satışları yüzde 30,9 artış ve yüzde 17 reel büyüme ile son yılların en güçlü artışlarını kaydederken ihracatını da yüzde 16,9 artırarak Türkiye’nin genel ihracat artışının üzerinde bir performans sergilemiştir.

2017 sonuçları, İSO İkinci 500’ün karlılık anlamında da son yılların en olumlu performansına işaret ediyor. İkinci 500 kuruluşlarının faaliyet karları yüzde 43,9, dönem karları ise yüzde 67,2’lik artışlarıyla dikkat çekici bir performans yakalarken, şirketlerimizin faaliyet karlarının yüzde 42,8 gibi yine çok önemli bir kısmını tıpkı İSO 500’de olduğu gibi finansman gideri olarak kaybettiğini görmekteyiz. 2017 yılındaki son yılların en başarılı ve devrim niteliğindeki finansal inovasyonu olarak gördüğümüz Kredi Garanti Fonu (KGF) mekanizmasının katkısıyla KOBİ’lerimizin finansman imkanlarında ciddi bir artış yaşandı. Fakat bu yıl sanayici özellikle faiz ve kurlardaki yüksek boyutlu dalgalanmanın baskısını daha fazla hissetmektedir. Bu da sanayiciler açısından finansman yükünün giderek ağırlaştığını göstermekte ve karlılıkların sürdürülebilirliği konusunda endişe yaratmaktadır.

İkinci 500’de Ar-Ge yapan firma sayısının 188’e ulaşması ve Ar-Ge harcamalarının 2016’ya göre yüzde 68,5 artarak 488 milyon TL’ye yükselmesi, araştırmamızın umut verici bulguları arasında yer alıyor. Ancak bu harcamaların üretimden satışlara oranının halen yüzde 0,45 olması ulaşmak istediğimiz noktanın oldukça uzağında olduğumuzu gösteriyor.

Bütünsel olarak İSO İkinci 500 verilerini değerlendirdiğimizde, sanayicilerimizin ülkemize, sanayimize ve genel olarak ekonomimize karşı olan iş üretme, aş üretme, yatırım ve ihracat yapma noktasındaki sorumluluklarını güçlü bir şekilde sürdürmekte olduklarını söyleyebiliriz. Özellikle esas faaliyetlerindeki başarıları umut vericidir. Sanayicimiz bu verileriyle, yaşamakta oldukları tüm sıkıntılara rağmen, dün olduğu gibi bugün ve gelecekte de Türkiye'nin en çok ihtiyaç duyduğu üretim yapma sorumluluklarının bilinciyle hareket ettiklerini ortaya koymuştur. Bu vesileyle, bu değerli araştırmanın ortaya çıkması için çok değerli finansal ve üretim bilgilerini bizimle paylaşan tüm kuruluşlarımıza teşekkür ediyoruz.”